

Zoslanie Ducha Svätého

Sk 2, 1 – 11

5. júna 2022

Milé sestry a bratia v Kristovi

Sv. Otec, pápež František v jednej kázni pripomenul, že dnes žijeme nielen epochu zmeny, ale aj zmenu epochy. Predovšetkým starší si ešte pamätajú plné kostoly, rovnako ako mnohopočetné rodiny našich starých rodičov. Pamätáme si voľakedajšie formy nábožnosti, rôzne pobožnosti, ktoré oslovovali ľudí. Dnes mnohé z dlho zaužívaného stratilo svoju silu a my stojíme pred úlohou hľadať nové formy nielen ohlasovania Ježiša Krista, ale aj uctievania Krista - tak aby jeho výzva, jeho myšlienky zostali prítomné aj v dnešnom svete.

V podobnej situácii bola cirkev, spoločenstvo prvých kresťanov aj na samom začiatku. Na zaužívané formy, na nábožnosť starého Izraela sa už prví kresťania nemohli spoľahnúť a nové bolo ešte príliš krehké, slabé a okrem toho Kristus už nebol medzi nimi. Nemal ich kto posilniť vo viere, nemal im kto dať novú nádej. Cítili sa sami, opustení a oproti väčšine Izraela aj malí a nepatrní. Odhliadnuc od toho, že aj samotný Izrael predstavoval vo svete len maličkú časť vtedajšej populácie, vtedajšieho ľudstva.

V takej situácii je prirodzené, že malá skupina sa snaží ešte viac uzavrieť pred okolitým svetom, pretože okolie vníma ako ohrozenie. A predsa uzavretie sa nepredstavuje cestu von z ohrozenia. Toho si boli nakoniec vedomí aj Ježiš i apoštoli a postupne aj prvá cirkev. Uvedomovali si, že potrebujú silu ducha, ktorá umožní myslieť ďalej, kráčať za naplnením, za novým životom, ktorý im Ježiš prisľúbil. Ježišovo prisľúbenie nehovorilo o uzavretí sa do seba, nehovorilo len o uchovaní zvereného, ale o premene sveta - s pomocou toho, čo nám Kristus zveril. Kristus hovoril o spáse, ktorá sa mala týkať mnohých - všetkých.

Dnešné čítania popisujú začiatok tejto premeny. Používajú pritom obrazy, obraznú reč, ktorá sa snaží popísať skúsenosť duchovnej premeny prvej cirkvi. Malá skupina prvých učeníkov sa rozhodla Ježišovu vec niesť ďalej, stáť za prisľubom založenia nového Izraela. To našli v Ježišovom prisľúbení spásy. Ono ich otvorilo k novému mysleniu, v ktorom pojmy väčšina a menšina stratili svoju dôležitosť. Pretože do popredia sa dostal cieľ celého tohto putovania, ktorý Ježiš nazval spásou, premenou ľudstva.

Nakoniec aj samotný Izrael chápal seba – z hľadiska celku ľudstva – len ako zvyšok. Často v Písme počujeme o zvyšku Izraela. Ten zvyšok má ale svoj význam len z hľadiska celku.

Apoštol Pavol tento súvis celku a jeho častí pochopil najlepšie zo všetkých apoštolov. Jeho listy sú plné nádeje pre všetkých. Aj v dnešnom čítaní sme mohli počuť, ako hovorí, že Boh spôsobuje všetko vo všetkých. Pritom neprekáča, že učeníci Ježiša Krista, kresťania predstavujú len nepatrnú časť, z hľadiska sveta môžeme povedať, že bezvýznamnú časť celku sveta. Pavol sa nebál povedať, že sme síce len malou časťou, ale časťou, ktorá z hľadiska Krista - celku časťou ktorá má svoj význam. Každý jeden z nás je dôležitý, rozhodujúci. Premena sa deje tu a teraz, cez každú časť, cez každého.

To môže byť povzbudením aj pre nás. Pretože my na začiatku novej epochy, v ktorej sa nemôžeme už príliš spoliehať na minulosť, si aj my pripadáme v dnešnom veľkom svete nepatrní a bezmocní. Tu aj nám pomôže, ak začneme vnímať Božieho Ducha v sebe. Pretože on nikdy nebol nejakou vonkajšou, vonkajškovou vecou, ktorú by sme mohli vnímať ako nejaký objekt. Tie vonkajšie obrazy ako plamienky sú len obrazmi. Sú obrazmi premeny, ktorá je vnímateľná len cez naše životy, cez zmenu nášho vlastného pohľadu. Nečakajme, že nás Boh v našom živote osloví nejakým zázračným vonkajším spôsobom. On je vnímateľný len tam, kde sa vieme sami zahľadieť do svojho vlastného života, započúvať sa do svojho vlastného vnútra. Ak to dokážeme, potom Turíce, zoslanie božieho Ducha sa môžu diať aj v novej epoche, ktorú dnes cítime.

Viliam Arbet